

Rhodesia, Angola, Mozambique og Guinea (Bissau) gjort til genstand for omfattende omtale.

Så godt som alle indlæg indeholdt en kraftig afstandtagen fra den sydafrikanske regerings apartheidpolitik, for hvis fortsættelse de vestlige lande tillagdes et medansvar på grund af deres fortsatte udbygning af de økonomiske forbindelser med Sydafrika.

De britiske planer om genoptagelse af våbenleverancerne til Sydafrika blev nævnt i mange indlæg, og der rettedes indtrængende appeller til Storbritannien om ikke at gennemføre disse planer. Storbritanniens forsikringer om, at leverancerne i givet fald alene ville omfatte våben til styrkelse af landets maritime interesser i Det indiske Ocean, fandt ingen forståelse i de afrikanske landes indlæg. Endvidere fordømtes Frankrig og Forbundsrepublikken Tyskland for våbenleverancer til Sydafrika, og der blev appelléret til de to lande om at bringe dem til ophør.

En række talere henviste til det særlige ansvar, der påhvilede Storbritannien for at bringe det ulovlige styre i Rhodesia til fald. Flere lande krævede militær indgriben fra Storbritanniens side.

Situationen i Namibia, for hvis udvikling FN havde et særligt ansvar, demonstrerede klart FNs magtesløshed. Ikke alene accepteredes det, at den sydafrikanske regering undlod at føre FN-resolutionerne om Namibia ud i livet, men samtidig tillodes det, at denne regerings apartheidpolitik blev udstrakt til området.

Præsident Kaunda, *Zambia*, der talte som formand for OAU og formand for de uforpligtede landes topmøde i Lusaka i september 1970, forelagde de af OAU og af de uforpligtede lande vedtagne deklARATIONER. Han udtalte, at baggrunden for de uforpligtede landes deklARATIONER var en erkendelse af stormagternes dominans i afgørelsen af de vigtigste verdensbegivenheder, ligesom stormagternes indbyrdes spil snarere end lokale kræfter havde ført til konflikters opståen f. eks. i Latinamerika, Mellemøsten og Sydøstasien. De uforpligtede lande havde derfor udarbejdet et handlingsprogram, der skulle stå som udtryk for deres holdning til tidens internationale problemer. Programmet indeholdt endvidere en række forslag til effektivisering

af FN-maskineriet med henblik på at sætte dette i stand til bedre at løse de opgaver, som pagten pålagde det.

Tanzania fastslog, at ligesom retten til selvbestemmelse havde eksisteret for Tanzania, måtte denne ret eksistere for det sydlige Afrika. Alle forsøg på at nå til en løsning ved ikke-voldelige pressionsmidler havde fejlet, hvorfor de afrikanske befolkninger i områderne havde valgt at gribe til våben. Afrika havde intet andet valg end at stille sig på frihedskampens side, skønt de afrikanske lande i øjeblikket som fattige nationer og uden nogen våbenindustri havde meget liden magt til at påvirke resultatet. Kunne nogen forestille sig, at Portugal som et af Europas fattigste lande uden bistand kunne udkæmpe kolonikrige i tre territorier, som var omkring tyve gange dets egen størrelse? Medlemskabet af NATO tillod Portugal at se bort fra dets hjemlige forsvarsbehov, og medlemskabet af EFTA styrkede den portugisiske økonomi og hjalp landet til at bære en ellers utålelig byrde. På samme måde blev Sydafrikas betalingsunderskud finansieret gennem nye udenlandske investeringer, og stærke nationer ofrede stadig mere tid og flere anstrengelser og penge på at udvide deres samhandel med Sydafrika end med hele det øvrige Afrika nord for Zambezi.

Tanzania advarede mod en udvikling af frihedskampen i det sydlige Afrika til en stormagtskonflikt som følge af, at østbloklandene stillede våben til rådighed for frihedskæmperne, og at vestlige lande solgte våben til Sydafrika og Portugal. De vestlige landes bekymring for, hvad de så som kommunismens fare, ville da have ført dem til at tage parti for Sydafrika i en konflikt med resten af Afrika. Og resten af Afrika ville befinde sig i kamp med de nationer, med hvilke de havde gamle bånd, og i alliance med andre lande, med hvilke de kun havde ønsket normale venskabelige forbindelser.

Tanzania rettede en kraftig appel til verden, og især til Europas og Amerikas indflydelsesrige lande, om at ændre kurs og bevæge sig i retning af en politik, der i stigende grad ville isolere Sydafrika. Kun her ved var der håb om en ændring uden krigens rædsler.